قاب تلویزیون
ویژه‌نامه رادیو و تلویزیون روزنامه جام جم
۷ خرداد ۱۴۰۱ • شماره ۸۰۱

یوسف پسر ابراهیم حاتمی‌کیا فراخوان انتخاب بازیگری در استان فارس را در صفحه شخصی خود در اینستاگرام منتشر کرد. در این فراخوان گفته شده بود برای انتخاب هنرمندان در روزهای ۱۴ تا ۱۷ مرداد اقدام خواهد شد

سریال به کجا رسید؟

ابراهیم مشغول بازنویسی «موسی(ع)»

فاطمه شهدوست
روزنامه‌نگار

بعضی از قصه‌ها طبق همان ضرب‌المثل قدیمی سر دراز دارند، مثل جریان ساخت سریال حضرت موسی(ع) که حدود ۱۰ سال است بحث آن مطرح شده و هرازگاهی خبری در مورد آخرین وضعیت آن منتشر می‌شود. مرحوم فرجا... سلحشور اولین کارگردان و نویسنده این مجموعه بود که عمرش کفاف نداد و پیش از رسیدن به مرحله تولید، از میان ما رفت. او در مصاحبه‌ای که سال ۹۲ داشت، درباره ساخت این سریال این‌طور بیان کرده بود: «حداقل زمان ساخت این فیلم پنج سال می‌شود و همه لوکیشن‌ها و سکانس‌های آن در ایران تصویربرداری می‌شود. این سریال، عظیم‌ترین اثری است که تا به حال تاریخ دنیا به خود دیده و خیلی فراتر از توان ماست. البته از لحاظ تکنیکی هم باید خود را بالا بکشیم، که نیاز به بودجه دارد. باید ببینیم مسؤولان ذی‌ربط برای این کار وقت می‌گذارند یا خیر. هر قسمت این سریال ۵۵ دقیقه است که هر دو قسمت معادل یک فیلم سینمایی عظیم است و فقط حدود ۵۰۰ دقیقه جلوه‌های ویژه دارد.»

در ادامه با درگذشت سلحشور، قرعه ساخت سریال به نام جمال شورجه افتاد اما با بیماری او باز هم پروژه متوقف شد. پس از این جریان ابراهیم حاتمی‌کیا سکان هدایت این مجموعه تلویزیونی را برعهده گرفت و قرار شد جمال شورجه به عنوان کارگردان دوم با او همکاری کند. حاتمی‌کیا همان موقع‌ها درباره به عهده گرفتن سکان کارگردانی این پروژه گفته بود: «در میان آثار متعددی که ساخته‌ام، جای یک کار قرآنی را خالی می‌بینم و به همین علت با انگیزه و علاقه این مسؤولیت سنگین را می‌پذیرم.»

با همه اینها داستان سریال حضرت موسی(ع) سر دراز دارد و آن‌قدر کار بزرگی است که هنوز همه تیم در گیرودار پیشبرد مراحل ساخت آن هستند. مدتی پیش فراخوان جذب بازیگر برای این سریال هم نگاه‌ها را به خود جلب کرد. در یکی از این فراخوان‌ها، یوسف پسر ابراهیم حاتمی‌کیا فراخوان انتخاب بازیگری‌ای در استان فارس را در صفحه شخصی خود در اینستاگرام منتشر کرد. در این فراخوان گفته شده بود برای انتخاب هنرمندان در روزهای ۱۴ تا ۱۷ مرداد اقدام خواهد شد و در بخشی از آن به جزئیات مختلفی هم اشاره شده که از جمله آنها می‌توان به این نکته اشاره کرد که تاکید شده است متقاضی به هیچ عنوان هیچ نوع عمل زیبایی (صورت، بینی، لب، گونه، تتو و...) نباید داشته باشد.

همه این اتفاقات نشان می‌دهد این مجموعه وارد مرحله پیش‌تولید شده؛ جریانی که البته احمد میرعلایی تهیه‌کننده سریال آن را تأیید کرده است. به‌تازگی برخی افراد ابهاماتی را درباره ساخت این اثر مطرح کرده بودند که این تهیه‌کننده درباره‌شان توضیح داد و گفت: «ساخت پروژه‌هایی نظیر «موسی(ع)» زمانبر و سخت است و نمی‌توان در مدت‌زمان کوتاه این سریال‌ها را ساخت. این کارها مخاطب جهانی دارد و مطالعه، نگارش، ساخت ادوات و دکور آن وقت‌گیر و سخت است. امیدواریم بتوانیم کاری قرآنی در شأن کشور ایران بسازیم. در حال حاضر پیش‌تولید سریال مطابق برنامه‌ریزی‌ها در حال انجام است و طی ماه‌های آینده تصویربرداری سریال آغاز می‌شود.»

در کنار اینها روابط عمومی سیمافیلم در پی شایعاتی مبنی بر تعطیلی ساخت سریال حضرت موسی(ع) در بیانیه‌ای که تازگی منتشر کرد، گفته بود: «ابراهیم حاتمی‌کیا تاکنون ۳۰ قسمت از این سریال بیش از ۶۰ قسمتی را به طور کامل بازنویسی کرده است.»

همچنین در این اطلاعیه، از رسانه‌ها خواسته شد از حاشیه‌سازی درباره این سریال تاریخی بپرهیزند؛ چراکه «موسی(ع)» همانند سریال «سلمان فارسی» یکی از ابرپروژه‌های رسانه‌ملی است که ساخت آن چند سال طول می‌کشد و در حال حاضر هم نه‌تنها این پروژه متوقف نشده که حدود ۲۰۰ نفر در بخش‌های مختلف پشت دوربین و کارگاه‌های مختلف مشغول آماده‌سازی شرایط تولید سریال هستند.

داستان مجموعه حضرت موسی(ع) هم بر اساس قرآن و متون اسلامی نوشته شده، جریانی که با مشورت مراجع تقلید شکل گرفته. همچنین حدود هزار آیه در قرآن درباره حضرت موسی(ع) و قوم بنی‌اسرائیل آمده که منبع مناسبی برای روایت داستان زندگی این پیامبر بزرگوار است. در کنار اینها روایات بسیاری از ائمه هم درباره زندگی حضرت موسی(ع) وجود دارد که در فیلمنامه گنجانده شده است. تهیه‌کننده سریال هم مدتی پیش اعلام کرده بود قرار است در این سریال (الف ویژه) تلویزیون از بازیگران خارجی هم در کنار بازیگران ایرانی انتخاب شده از سراسر کشور استفاده شود. حالا به جای حاشیه‌سازی و توجه به حاشیه‌ها باید منتظر ماند و دید نتیجه ساخت این سریال با سکان‌داری مشترک حاتمی‌کیا و شورجه چه می‌شود. شکی نیست که یک سریال تاریخی خوب دیگر را در رسانه‌ملی تماشا خواهیم کرد.

روایت سوم‌شخص

این سریال‌های ماندگار

مازیار معاونی
منتقد سینما و تلویزیون

ظرفیت‌ها و جذابیت‌های مقوله تاریخ آنچنان غنی است که از همان نخستین سال‌های تأسیس تلویزیون تولید سریال‌هایی با محوریت تاریخ در دستور کار برنامه‌سازان این رسانه قرار گرفته است، دو سریال «سلطان صاحبقران/ علی حاتمی» و «دلیران تنگستان/ همایون شهنواز» اولین دستاوردهای تلویزیون در حوزه تاریخ بودند که فرازهایی از ادوار تاریخی نزدیک‌تر به زمان معاصر و البته تأثیرگذار بر دهه‌های پس از خود را روایت می‌کردند. با پیروزی انقلاب اسلامی که پررنگ شدن رویکردهای ایدئولوژیک و فراهم شدن امکان پرداختن به تاریخ صدر اسلام را به دنبال داشت، سیما علاوه بر ساخت مجموعه‌های متعلق به ادوار تاریخی مختلف، سریال‌های حوزه تاریخ اسلام را به عنوان اولویت اصلی خود در دایره سریال‌سازی برگزید. به این ترتیب مجموعه‌های بسیاری با محوریت تاریخ اسلام و در کلیتی فراگیرتر تاریخ ادیان متولد شدند که پروژه سنگین و پرهزینه حضرت موسی(ع) که مراحل دشوار ساخت خود را سپری می‌کند، آخرین آنهاست؛ مجموعه‌ای که یک سینماگر برجسته سینمای دفاع‌مقدس یعنی ابراهیم حاتمی‌کیا پس از درگذشت فرجا... سلحشور و منتفی شدن ساخت پروژه توسط جمال شورجه، عهده‌دار کارگردانی آن شده است تا بعد از دو سریال «خاک سرخ/ ۱۳۸۱» و «حلقه سبز/ ۱۳۸۶» سومین حضورش در قاب شیشه‌ای با یک پروژه فاخر رقم بخورد.

این سریال پس از دو سریال «ابراهیم خلیل ا... / محمدرضا ورزی» و «بشارت منجی/ مرحوم نادر طالب‌زاده» که به ترتیب زندگی و نبوت دو پیامبر اولوالعزم یعنی حضرت ابراهیم(ع) و حضرت عیسی(ع) را روایت کرده بودند، سومین مجموعه‌ای است که قرار است به نبوت یکی دیگر از پیامبران اولوالعزم بپردازد. در حافظه نمایشی علاقه‌مندان آثار سینمایی و البته دوستداران سینمای دینی، شاخص‌ترین و به احتمال زیاد تنها اثری که از داستان زندگی و نبوت دشوار و پرپیچ و خم حضرت موسی(ع) بر جا مانده فیلم «ده فرمان» ساخته سیسیل ب دومیل (۱۹۵۹) است که بی‌تردید نوع نگاه و شیوه روایت هالیوودی آن با رویکرد و نوع نگاه مورد تأیید و متداول سریال‌سازی در ایران تفاوت‌هایی شگرفی دارد. همین موضوع تصمیم‌گیران ارشد نمایشی تلویزیون را برای روایت این داستان از دیدگاه و زاویه‌ای دیگر مجاب کرده است. البته همزمان با تولید این سریال، برجسته‌ترین کارگردان تاریخی‌ساز تلویزیون که سه سریال تاریخی/ اسلامی قابل اعتنای «امام علی(ع)»، «معصومیت از دست رفته» و «مختار نامه» را در کارنامه کاری خود دارد نیز پروژه عظیم دیگر سیما یعنی سریال «سلمان» را در در دست ساخت دارد که بازه زمانی مهمی از دوران ایرانِ زمان ساسانی تا حضور «سلمان» در عربستانِ صدر اسلام و پس از آن را روایت می‌کند. با ساخته‌شدن این دو سریال که احتمالا در یک دوره زمانی چهار پنج ساله آماده پخش خواهند شد، کارنامه سیما در تولید آثار تاریخی پربارتر خواهد شد. مسیری که از دهه کم بضاعت ۶۰ و با ساخت سریال‌های جمع و جوری نظیر «روایت عشق ساخته انوشیروان ارجمند/ ۱۳۶۸ محرم» آغاز شده به مرور زمان و با فاصله گرفتن از شرایط سخت آن دوره زمانی و برنامه‌ریزی‌ها و سرمایه‌گذاری‌های گسترده‌تر، به جایی رسیده که چه در حوزه تاریخ اسلام و چه ادوار تاریخی عناوین متعدد و متنوعی به چشم می‌خورند.

سند کمپانی و برگ سبز **پژو ۴۰۵** مدل ۸۹ رنگ **خاکستری** پلاک ۳۱۱ ص ۷۸ **ایران ۵۶** شماره موتور **12488252935** شماره شاسی **NAAM11CA0AK982464** به‌نام **سجاد مرادی گیل ملک** مفقود گردید وفاقد اعتبار است.

کلیه مدارک شامل سه برگ کارخانه سند کمپانی کارت و برگ سبز **موتورسیکلت** یک سیلندر **هوندا** مدل ۱۳۹۳ به رنگ **آبی** شماره انتظامی **ایران ۶۲۸ - ۹۶۳۵۳** شماره موتور ۳۲۱۳۴۰ شماره بدنه ۹۳۱۱۵۸۴ به‌نام **مجید مشفقی خوراسگانی** مفقود گردیده و فاقد اعتبار است.

سند و برگ سبز خودرو سواری **پژو۴۰۵GLX آی** مدل ۱۳۹۰ به رنگ **نقره‌ای-متالیک** به شماره انتظامی ۹۸۷ص۸۹ **ایران ۴۵** به شماره موتور **12489336427** و شماره شاسی **NAAM11CA0BE074080** به‌نام **رسول افشار دولت آبادی** با کد ملی ۲۹۸۰۵۰۴۳۰۰ مفقود گردیده و از درجه اعتبار ساقط می‌باشد.

سند کمپانی **پاترول** مدل **۱۳۷۲** قرمز روغنی به شماره پلاک ۵۶۳ج۴۲ **ایران ۹۶** شماره شاسی **PNK15Z209490** شماره موتور **Z24014063Z** به‌نام **عباسعلی حیدری** مفقود گردیده و از درجه اعتبار ساقط می باشد.